

Брюксел, 6.9.2019 г.
COM(2019) 411 final

2019/0192 (COD)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Хашемитското
кралство Йордания**

{SWD(2019) 324 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

През последните години икономиката на Йордания беше засегната значително от регионални размирици, по-специално в съседните страни Ирак и Сирия. Тези регионални размирици сериозно повлияха на постъпленията от чужбина и ограничиха публичните финанси. Спадът в туризма и в притоците преки чуждестранни инвестиции, блокираните в продължение на 8 години търговски пътища и многократните смущения в доставките на природен газ от Египет, които принудиха Йордания да замести вноса на газ от Египет с по-скъпи горива за производството на електроенергия, пречат на растежа и са в тежест на външнотърговската и фискалната позиция на Йордания.

Конфликтът в Сирия засегна Йордания не само поради смущенията в търговията със и през Сирия, но също така поради притока от около 1,3 милиона сирийски бежанци (по оценки на йорданските власти), от които 660 330 са регистрирани от ВКБ ООН — службата на върховния комисар на ООН за бежанците (данни към 4 август 2019 г.). Този голям приток сирийски бежанци в Йордания увеличи натиска върху фискалната позиция, обществените услуги и инфраструктурата.

Като цяло подходящият политически отговор и широкомащабната международна подкрепа помогнаха на страната да запази макроекономическата стабилност и да предотврати свиване на икономиката. Въпреки това икономиката на Йордания продължава да е уязвима спрямо външни сътресения. Реалният растеж спадна до 1,9 % през 2018 г., най-ниското равнище от 1996 г. насам. Безработицата скочи до 19 % в началото на 2019 г., докато ПЧИ рязко намаляха. Въпреки усилията фискалната консолидация не бе устойчива спрямо първоначално планираното темпо поради по-малкия от очаквания растеж, което отслаби данъчните приходи и породи загуби за дружеството, доставящо електроенергия, при липсата на тарифи, отразяващи разходите. Публичният дълг почти не намаля и Йордания продължава да е зависима от чуждестранна помощ. Действително, Йордания продължава да изпитва значителни нужди от външно финансиране, включително за изплащането на задължения по еврооблигации и други външни заеми от пазара, които ще бъдат изискуеми през 2020—2022 г. **В този контекст постоянната помощ, оказвана от международните партньори на Йордания, продължава да е жизненоважна.**

През август 2016 г. Йордания и Международният валутен фонд (МВФ) договориха тригодишно споразумение за 723 милиона щатски долара (150 % от квотата) от Разширения фонд за финансиране (РФФ), което наскоро беше удължено до март 2020 г. Тази програма последва тригодишното стендбай споразумение (СБС) в размер на 2 милиарда щатски долара (800 % от квотата), което беше договорено през август 2012 г. и приключи през август 2015 г. Програмите на МВФ бяха допълнени с две програми за макрофинансова помощ (МФП): МФП-I в размер на 180 милиона евро под формата на заеми, която беше приета от съзакондателите през декември 2013 г. и приключи през октомври 2015 г.; и МФП-II в размер на 200 милиона евро под формата на заеми, която беше приета от съзакондателите през декември 2016 г. и приключи през юли 2019 г.

Програмите за МФП са част от по-широки усилия от страна на ЕС и други международни донори, договорени на проведената през февруари 2016 г. в Лондон конференция „Подкрепа за Сирия и региона“, за да се помогне на Йордания и на други

държави в региона да смекчат икономическото и социалното въздействие от регионалните конфликти и наличието на голям брой сирийски бежанци. Международната ангажираност към Йордания беше потвърдена и след това по няколко други повода, особено по време на проведената през април 2017 г. в Брюксел конференция „Подкрепа за бъдещето на Сирия“, Съвета за асоцииране ЕС-Йордания от юли 2017 г. и втората конференция „Подкрепа за бъдещето на Сирия“, проведена в Брюксел през април 2018 г. На конференцията „Лондонска инициатива“, която се проведе през февруари 2019 г., и на третата конференция в Брюксел, проведена през март 2019 г., международната и регионалната общност на донорите, сред които ЕС, отново потвърдиха намеренията си да подпомогнат усилията на Йордания да запази макроикономическата стабилност и да подобри перспективите за растеж.

Както се очакваше на Съвета за асоцииране ЕС-Йордания, проведен на 26 юни 2019 г. в Люксембург, **на 11 юли 2019 г. Йордания отправи официално искане до Европейската комисия за допълнителна макрофинансова помощ от ЕС** в размер на 500 милиона евро на три транша. Тази помощ ще допринесе за покриване на нуждите на държавата от външно финансиране и ще подпомогне провеждането на реформи.

Като се имат предвид това искане и икономическото положение в Йордания, по-конкретно възникването на нови нужди от външно финансиране, **Европейската комисия представя на Европейския парламент и на Съвета предложение за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ (МФП) на Йордания**, на основание на член 212 от ДФЕС, **в размер на максимум 500 милиона евро, които да бъдат отпуснати под формата на средносрочни или дългосрочни заеми на три транша.**

Целта на предложената МФП е да се помогне на Йордания да покрие част от допълнителните си нужди от външно финансиране през периода 2020—2021 г. Така ще се намалят трудностите, свързани с платежния баланс, и фискалните трудности на икономиката в краткосрочен план, както и да се допринесе за устойчивостта на дълга. Освен това помощта от ЕС ще **осигури стимули за активизирането на усилията за реформа на Йордания** чрез Меморандум за разбирателство, който трябва да бъде договорен с йорданските власти и в който се описва подходящ пакет от мерки за подпомагане на икономическите корекции и структурните реформи. Тези политически условия ще съответстват с ангажиментите за реформи, предприети от Йордания в контекста на приоритетите на Партньорството между ЕС и Йордания и други инструменти на ЕС за подкрепа, с програмите за корекции, договорени с МВФ и Световната банка, както и с петгодишния план за реформи и растеж, представен на конференцията „Лондонска инициатива“ през февруари 2019 г.

Както допълнително е обяснено в работния документ на службите на Комисията, придружаващ настоящото предложение, и въз основа, наред с другото, на оценката на политическата ситуация, изготвена съвместно от Комисията и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), **Комисията счита, че наличието на недостиг на външно финансиране в Йордания, в съчетание със сътрудничеството на страната с МВФ за получаване на финансиране, обосновава от икономическа гледна точка извършването на операция за МФП, както и че са спазени политическите предварителни условия за предложената операция за МФП.**

Общ контекст

Икономиката на Йордания беше особено засегната от конфликта в Сирия, който избухна през 2011 г. След период на стабилен икономически растеж — средно 6,2 % през 2001—2010 г., растежът на БВП на Йордания се забави до средно 2,4 % през 2011—2018 г. Макар да отразява дългогодишните макроикономически и структурни слабости на Йордания, забавянето на икономическия растеж се дължеше до голяма степен на поредица външни сътресения, сред които смущенията по особено важни пътища и пазари за износ, продължителните регионални конфликти, резкия спад на ПЧИ, приемането на голям брой сирийски бежанци (1,3 милиона според оценките на властите в Йордания, от които 660 330 са регистрирани от ВКБООН) и нарастващите цени на нефта и разходите по заеми, което се дължи на по-високите лихвени проценти на Федералния резерв.

Отслабването на икономическата дейност продължи през 2018 г., като растежът на реалния БВП се забави до 1,9 % през 2018 г. (от 2,1 % през 2017 г.) и достигна най-малкия процент на нарастване от 1996 г. насам. Положителното е, че туристическите потоци и износът се възстановиха до известна степен и че два гранични пункта с Ирак и Сирия бяха отново отворени през 2018 г. През четвъртото тримесечие на 2018 г. бе възобновен също и евтиният внос на газ от Египет. Тези развития обаче още не личат в данните за растежа: през първото тримесечие на 2019 г. реалният БВП нарасна с 2 % и всъщност е непроменен в сравнение с темповете през последните години.

В този контекст **безработицата се повиши** до 19 % през първото тримесечие на 2019 г. спрямо 18,4 % за предходната година, като бележи значителна възходяща тенденция от 2014 г. насам, когато тя беше 12,9 %. Безработицата сред младите хора (38,5 %) и жените (28,9 %) остава висока в сравнение с безработицата сред мъжете (16,4 %).

Инфлацията достигна 4,5 % през 2018 г. (от 3,3 % в края на 2017 г.), което се дължи на нарастващите цени на нефта през по-голямата част на 2018 г. и на увеличението на общия данък върху продажбите, прието през януари за различни продукти с основен характер. Въпреки това **през първите четири месеца на 2019 г. инфлацията стана умерена** до 0,6 %, тъй като ефектът от увеличението на данъците отслабна. Централната банка на Йордания увеличи процента за рескотиране седем пъти от 3,75 % до 5,75 % между февруари 2017 г. и декември 2018 г. Това до голяма степен отразява темпа, с който Федералният резерв повишава лихвените проценти, тъй като курсът на йорданският динар е обвързан с щатския долар. Затягането на цикъла съвпадна с постепенното, но все още умерено увеличение на инфлацията, както е посочено по-горе. През юни 2019 г. процентът за рескотиране остана непроменен (5,75 %), тъй като инфлацията спадна, а натискът върху валутния курс, който продължи през 2018 г., намаля. Въпреки това, в контекста на втория преглед на програмата на МВФ, властите изразиха готовността си при необходимост да затегнат паричната политика, за да се гарантира, че са изпълнени целите за валутни резерви.

През последните години Йордания постигна значителен напредък в консолидирането на публичните си финанси, но на фона на слабия растеж и неспособността да бъдат намалени загубите на публичните доставчици на електроенергия и водоснабдяване, не бе възможно този напредък да продължи и през 2018 г. Общият бюджетен дефицит (в това число безвъзмездните средства) се увеличи от 2,2 % от БВП през 2017 г. до 3,3 % от БВП през 2018 г. Комбинираният дефицит на публичния сектор — фискален показател, в който е взет предвид балансът на NEPCO (държавния доставчик на електроенергия) и на WAJ (водоснабдителното дружество на Йордания), скочи до 4,3 % от БВП през 2018 г. от 2,9 % от БВП през

2017 г., поради по-големите разходи за нефт в съчетание с липсата на отразяващи разходите тарифи за електроенергия и вода, която насърчава прекомерното потребление. За 2019 г. в програмата на МВФ се предвижда бюджетният дефицит и комбинираният дефицит на публичния сектор да намалееят съответно до 2,3 % и 2,6 %. През първите четири месеца на 2019 г. бюджетният дефицит намалее до 3 % от БВП в сравнение със 3,8 % от БВП спрямо предходната година. При все това, данъчните приходи намалееха с 1,4 % спрямо същия период на предходната година, което поражда опасения за изпълнението на бюджета до края на 2019 г.

В края на март 2019 г. общият брутен държавен дълг остана на равнище 94,4 % от БВП, почти непроменен от края на 2018 г. Външният държавен дълг възлизаше на 39,4 % от БВП, от които 72 % бяха изразени в щатски долари, с който е обвързан йорданският динар. **Макар високото равнище на държавния дълг да представлява източник на уязвимост, МВФ прецени, че то е устойчиво,** при условие че страната продължава да изпълнява фискалните корекции и реформите за стимулиране на растежа и че международната и регионалната донорска общност продължават да предоставят значителна подкрепа на Йордания, по-специално под формата на безвъзмездни средства и финансиране при облекчени условия.

Що се отнася до външния сектор, през 2018 г. **дефицитът по текущата сметка** на Йордания намалее от 10,5 % от БВП през същия период на 2017 г. до 2,9 милиарда щатски долара или 7 % от БВП (10,3 %, като бъдат изключени безвъзмездните средства). Това подобрение се обяснява с умереното увеличение на износа на стоки (който нарасна с 3,4 % в стойностно изражение), докато вносът на стоки намалее (с 1,3 % в стойностно изражение). През първото тримесечие на 2019 г. износът на стоки постигна дори още по-добри резултати — увеличение от 9,3 % в стойностно изражение, докато вносът на стоки намалее с 3,2 % в стойностно изражение. През същия период приходите от туризма се увеличиха с 6,1 % на годишна основа, а паричните преводи нараснаха само незначително.

Преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) спаднаха до 959 милиона щатски долара през 2018 г. (2,2 % от БВП), което представлява спад с 52 %, изразен в щатски долари в сравнение с 2017 г. Това е най-ниското равнище на нетни ПЧИ в страната от 2003 г. насам. Тази низходяща тенденция се вписва в с дългосрочното отслабване на ПЧИ (като дял от БВП) от началото на конфликта в Сирия: от средно 12,7 % през 2005—2010 г. до 4,5 % през 2011—2018 г. Регионалните конфликти, които блокираха търговските пътища в продължение на 8 години, икономическият спад в държавите от Персийския залив, които са главните инвеститори в Йордания, но също така и структурните слабости на страната, като например липсата на гъвкавост на пазара на труда, ограниченията за чуждестранните инвеститори и големите разходи за предприятията, допринесоха за намаляването на притока на ПЧИ.

Допълнителен натиск върху капиталовата и финансовата сметка оказаха спадът на ПЧИ, както и на публичните заеми от около 1 милиард щатски долара през 2017 г. до по-малко от 500 милиона щатски долара през 2018 г. Този натиск доведе до значително намаляване на нетните чужди активи на търговските банки (с около 900 милиона щатски долара) през 2018 г., дължащо се отчасти на по-строгата парична политика в съседните държави и на политическата нестабилност в Йордания в средата на 2018 г. (когато бившият министър-председател Mulki подаде оставка в отговор на общественото недоволство, по-специално по повод на планове за реформа на данъчното облагане). За разлика от това малък нетен приток от 41 милиона щатски

долара частни портфейлни инвестиции през 2018 г. (в сравнение с големия нетен отлив през 2017 г.), както и значителното увеличение от около 600 милиона щатски долара други инвестиции подпомогнаха капиталовата и финансовата сметка през 2018 г.

Сегашното равнище на резервите. възлизащо на 13,2 милиарда щатски долара (или 7,1 месеца внос) в края на април 2019 г., **следва да бъде повишено**, за да стане страната по-устойчива на горепосочените фактори. Това е особено важно, като се има предвид уязвимостта на външната позиция, повишените рискове от регионални конфликти или геополитическо напрежение, фиксираният обменен курс и експозицията към шоковото увеличение на цените на нефта.

Въпреки благоприятното развитие на износа и туризма, **остават редица макроикономически слабости**. Страната продължава да функционира в условията на **трудна икономическа среда**, повлияна от продължителните регионални конфликти, приема на сирийски бежанци, смущенията или бавното възстановяване на основните пазари за износ и значителния спад на ПЧИ. В резултат на това икономическият растеж се задържа на много ниски равнища, които не са достатъчни за намаляването на високата безработица. Както и през 2018 г., **темпо на бъдещата фискална корекция би могло да бъде по-ниско от планираното**, ако растежът отслабне още повече и Йордания не успее да мобилизира данъчните си приходи чрез борба с укриването на данъци и увеличаване на капацитета на данъчната администрация. Същото би могло да се случи, ако Йордания не реструктурира ефективно **губещите държавни (електро- и водоснабдителни) дружества**, което увеличава дефицита в държавния бюджет. Освен посочените по-горе рискове, разходите по заеми в еврооблигации са по-големи в сравнение с разходите за йордански еврооблигации, чийто падеж ще настъпи през идните години (много от които бяха гарантирани от САЩ), което **оскъпява рефинансирането на облигациите**. По посочените по-горе причини настоящите прогнози за понижаване на равнищата на публичния дълг до 83,7 % до 2024 г. продължават да бъдат несигурни и зависят от успеха на фискалните корекции и реформите за повишаване на растежа, които властите се ангажираха да проведат, както и от способността им да продължат да привличат значително финансиране от донори и пазара. **Резервите остават под стандартите на МВФ** за адекватност и могат отново да бъдат подложени на натиск през периода 2020—2021 г., когато се очаква държавата да извърши плащания от около 3,1 милиарда щатски долара (лихви и главници) по държавния външен дълг и еврооблигации. В този контекст изглежда необходимо резервите на Йордания в чужда валута да бъдат запълнени с още средства и допълнителната МФП от ЕС може да подпомогне това усилие по полезен начин както пряко (като бъде изплатена), така и косвено (като катализатор на частни входящи капиталови потоци и като вдъхне доверие в местната валута).

В заключение, икономиката на Йордания продължава да бъде нестабилна със съществени нужди от външно финансиране и се характеризира с редица слабости. В този контекст постоянната помощ, оказвана от МВФ и от международните партньори на Йордания, включително ЕС, продължава да е жизненоважна.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**
- МФП за Йордания е била предоставяна по силата на две отделни решения:

- Решение № 1351/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за предоставяне на макрофинансова помощ на Хашемитското кралство Йордания¹
- Решение 2371/2016/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Хашемитското кралство Йордания²

Тъй като и двете операции са изцяло изплатени, е необходимо ново решение преди МФП на ЕС за Йордания да може да продължи.

• **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложената МФП е в съответствие с ангажимента на ЕС за подпомагане на икономическата и политическата ситуация в Йордания. Тя е съгласувана с принципите, уреждащи използването на инструмента МФП, сред които са извънредният характер на помощта, предварителните политически условия, допълването, условията и финансовата дисциплина

Предложената МФП съответства на целите на европейската политика за съседство (ЕПС). Тя подпомага постигането на целите на Европейския съюз за икономическа стабилност и развитие в Йордания и — в по-общ контекст — устойчивостта в съседните на ЕС южни държави. Като подпомага усилията на властите да създадат стабилна макроикономическа среда и да изпълнят амбициозна програма за структурни реформи, предложената операция повишава добавената стойност от цялостния принос на ЕС за Йордания. Тя също така подобрява ефективността на други форми на финансова помощ от ЕС за държавата, включително операции за бюджетна подкрепа и безвъзмездни средства по линия на външни финансови инструменти, предвидени в настоящата многогодишна финансова рамка за периода 2014—2020 г. Предложената МФП ще бъде също неразделна част от цялостната международна подкрепа за Йордания в отговор на кризата в Сирия и ще продължи да допълва помощта, отпускана от други многостранни и двустранни донори.

Йордания е възлов за ЕС партньор поради своята важна роля в насърчаването на стабилността и междувверската толерантност в Близкия изток, но също така поради гостоприемството, с което продължава да приема 1,3 милиона сирийци (от които 660 330 са регистрирани от ВКБООН). ЕС и Йордания са свързани със силно партньорство в много сектори, както и със Споразумение за асоцииране, което влезе в сила през май 2002 г. В съответствие с преразгледаната европейска политика за съседство ЕС и Йордания приеха през 2016 г. Приоритети за партньорството между ЕС и Йордания (които към онзи момент бяха включени в Пакта между ЕС и Йордания). През декември 2018 г. Приоритетите за партньорството между ЕС и Йордания бяха удължени с още две години, за да обхванат периода 2016—2020 г.

Сътрудничество по Приоритетите за партньорството е структурирано около три взаимно подсилващи се цели: i) макроикономическа стабилност, устойчив и основан на знания растеж; ii) укрепване на демократичното управление, върховенството на закона и правата на човека. и iii) регионална стабилност и сигурност, включително борбата с тероризма. Сътрудничеството също така се осъществява по проблеми от общ характер,

¹ ОВ L 341, 18.12.2013 г., стр. 4—9.

² ОВ L 352, 23.12.2016 г., стр. 18—25.

като например миграцията и мобилността, както и икономическото, социалното и политическото приобщаване на уязвимите групи, в т.ч. младите хора и жените.

Търговските отношения между ЕС и Йордания са уредени в Споразумението за асоцииране. С това споразумение бе създадена зона за свободна търговия, либерализираща двустранната търговия със стоки между ЕС и Йордания. През юли 2016 г. ЕС и Йордания се споразумяха да въведат повече гъвкавост в правилата за произход, които йорданските износители използват в търговията си с ЕС. И двете страни извършиха преглед на тази инициатива и я подобриха през декември 2018 г. ЕС е първият търговски партньор на Йордания. На него се падат 17,1 % (в стойностно изражение) от общата търговия на Йордания за 2018 г. Износът от Йордания за ЕС възлезе на 300 милиона евро през 2018 г., докато вносът от ЕС възлезе на 3,6 млрд. евро (в стойностно изражение).

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание за настоящото предложение е член 212 от ДФЕС.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Принципът на субсидиарност е спазен, тъй като целите за възстановяване на краткосрочната макроикономическа стабилност в Йордания не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки, а могат да бъдат постигнати по-добре от Европейския съюз. Основните причини са бюджетните ограничения на национално равнище и нуждата от висока степен на координация между донорите за постигане на максимален обхват и ефективност на помощта.

• Пропорционалност

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност: то се ограничава до необходимия минимум за постигането на краткосрочна макроикономическа стабилност и не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

Както бе установено от Комисията въз основа на прогнозите на МВФ в рамките на Разширения фонд за финансиране, размерът на помощта съответства на 9,7 % от прогнозирания остатъчен недостиг на финансиране за периода 2020—2021 г. Този значителен ангажимент се обосновава със следното: политическата значимост на Йордания за стабилността в съседните на ЕС държави; политическото асоцииране и икономическото интегриране на държавата към ЕС, за които свидетелства Споразумението за асоцииране между двете страни, влязло в сила на 1 май 2002 г.; както и трудната икономическа ситуация, пред която Йордания продължава да е изправена, по-конкретно вследствие на конфликта в Сирия и Ирак и наличието на голям брой сирийци в страната.

• Избор на инструмент

Финансирането на проекти и техническата помощ не биха били подходящи за постигане на макроикономическите цели. В сравнение с другите инструменти на ЕС основната добавена стойност от МФП ще бъдат бързото облекчаване на външните финансови ограничения и подкрепата за създаване на стабилна макроикономическа рамка, включително чрез насърчаване на устойчивостта на платежния баланс и бюджета, както и на подходяща рамка за структурни реформи. Като подпомага въвеждането на подходяща рамка за макроикономически и структурни политики, МФП

може да увеличи ефективността на мерките, финансирани в Йордания чрез други, по-точно специализирани финансови инструменти на ЕС.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Предложението на Комисията за МФП се основава на поуките, извлечени от последващите оценки, извършени за минали операции в съседните на ЕС държави, по-специално относно последващата оценка на операция за МФП-I в полза на Йордания от 2015 г., която бе уредена с Решение № 1351/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г.³

В тази последваща оценка⁴ се стигна до заключението, че програмата за МФП-I е постигнала своите цели. Замисълът ѝ е съобразен с икономическите предизвикателства пред Йордания, като тя същевременно допринесе значително за ефективното стабилизиране на външната и фискалната финансова позиция на Йордания. Програмата имаше значителна добавена стойност за ЕС, тъй като тя подкрепи макроикономическата стабилност в съседна партньорска държава и смекчи въздействието от кризата с бежанците. Тя бе замислена и изпълнена по съобразен с други политики или инструменти начин. Програмата също така оказва положително социално въздействие, като същевременно допринесе значително за устойчивостта на публичния дълг, като предложи изключително благоприятни условия за финансиране.

- **Консултации със заинтересованите страни**

При изготвянето на настоящото предложение за МФП службите на Комисията поддържаха редовна връзка с йорданските власти, за да се насърчи ангажираността на Йордания с програмата. Освен това, тъй като МФП се предоставя като неразделна част от международната подкрепа за икономическото стабилизиране на Йордания, Комисията се консултира и с международни партньори на Йордания, като Международния валутен фонд и Световната банка, които подкрепят държавата чрез мащабни програми за финансиране.

- **Събиране и използване на експертни становища**

С помощта на външни експерти Комисията извърши оперативна оценка на качеството и надеждността на публичните финансови потоци и на административните процедури в областта на публичните финанси на Йордания. Окончателният доклад бе съставен през септември 2016 г. Предвижда се нова оперативна оценка да бъде извършена през първото тримесечие на 2020 г., за да се вземат под внимание последните настъпили промени.

- **Оценка на въздействието**

Макрофинансовата подкрепа от ЕС е изключителен инструмент за спешни случаи, който е насочен към преодоляването на сериозни затруднения в платежния баланс на

³ ОВ L341, 18.12.2013 г., стр. 4

⁴ Последващата оценка може да бъде намерена тук: https://ec.europa.eu/info/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities/ex-post-evaluation-mfa-operations-jordan_en

трети държави. Поради това настоящото предложение за МФП е освободено от изискването за извършване на оценка на въздействието в съответствие с Насоките на Комисията за по-добро регулиране (SWD(2015) 111 final), тъй като от политическа гледна точка са наложителни бързи действия в тази извънредна ситуация, която изисква бързо реагиране.

МФП ще облекчи нуждите на Йордания от финансиране в краткосрочен план. Приложената програма за икономически корекции и реформи, основаваща се на петгодишния план на йорданското правителство за реформи и растеж, ще допринесе за създаването на стабилна макроикономическа рамка и за осъществяването на амбициозни структурни реформи, които ще увеличат перспективите за растеж и за създаването на работни места. Средствата от МФП ще помогнат също на държавата бенефициер да осъществи необходимите икономически корекции по по-безболезнен и по-плавен начин в сравнение с алтернативен сценарий без външна финансова помощ. По този начин те помагат за смекчаване на социалното въздействие на корекцията и предотвратяване на неблагоприятните последици от кризата, в която се намира страната. Като предоставя дългосрочно финансиране при особено преференциални условия и подкрепя реформите, програмата за МФП ще допринесе за постигане на фискална корекция, повишаване на устойчивостта на йорданския дълг и създаване на необходимото фискално пространство за запазване на необходимите социални разходи на фона на продължаващия икономически и социален натиск, произтичащ от сложния регионален контекст, включително наличието на около 1,3 милиона сирийци, според оценките на властите в Йордания (от които 660 330 са регистрирани от ВКБООН през август 2019 г.). Освен това чрез целенасочена условност МФП помага за създаването на условия за по-балансиран, устойчив и приобщаващ растеж с подходяща социална закрила.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Планираната помощ ще бъде предоставена под формата на заеми и следва да се финансира чрез операции по получаване на заеми, които Комисията ще осъществи от името на ЕС. Бюджетните разходи за помощта ще съответстват на обезпечаването (при ставка 9 %) на преведените суми в гаранционния фонд за външни дейности на ЕС, от бюджетен ред 01 03 06 („Обезпечаване на Гаранционния фонд“)⁵.

Ако се допусне, че първите средства по заема ще бъдат преведени през 2020 г. и ще бъдат на обща стойност 300 милиона евро, а третото плащане по заема ще бъде извършено през 2021 г. и ще бъде на стойност 200 милиона евро, в съответствие с правилата, уреждащи механизма на гаранционния фонд, съответните суми за обезпечаване ще бъдат внесени в бюджетите за 2022 г. (27 милиона евро) и 2023 г. (18 милиона евро).

Комисията счита, че бюджетното отражение на предложената операция за МФП в полза на Йордания може да бъде включена в предложението на Комисията за следващата многогодишна финансова рамка (МФР).

⁵ В следващата МФР ще има нова бюджетна номенклатура, която все още не е приета. Обезпечаването ще се извършва от съответната линия наследник до 01.0306.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

• Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване

Европейският съюз ще отпусне на Йордания МФП на стойност до 500 милиона евро под формата на средносрочни и дългосрочни заеми, която ще помогне за покриване на оставащите нужди на Йордания от външно финансиране през периода 2020—2021 г. Планира се помощта да бъде преведена на три транша. Очаква се първият транш да бъде преведен към края на юни 2020 г. Вторият и третият транш може да бъдат преведени през четвъртото тримесечие на 2020 г. и второто тримесечие на 2021 г., при условие че политическите мерки, свързани с всеки транш, са били изпълнени своевременно.

Помощта ще бъде управлявана от Комисията. Прилагат се специални разпоредби за предотвратяване на измамите и другите нередности, съобразени с Финансовия регламент.

Комисията и йорданските власти ще договорят Меморандум за разбирателство, в който ще бъдат определени мерките за структурни реформи, свързани с предложената операция за МФП, включително някои аспекти по отношение на сроковете и последователността. Освен това, както е обичайно при МФП, отпускането на отделните траншове ще зависи и от това дали прегледите по програмата на МВФ показват задоволителни резултати и дали Йордания продължава да усвоява средства от МВФ.

Предложението включва клауза за изтичане на срока на действие. Предложената МФП ще бъде на разположение за срок от две години и половина, считано от първия ден след влизането в сила на Меморандума за разбирателство.

Комисията ще докладва ежегодно на Европейския парламент и на Съвета за изпълнението на настоящото решение през предходната година. Освен това постигането на целите на помощта ще бъде оценено от Комисията, включително в контекста на последваща оценка, която Комисията ще представи на Европейския парламент и на Съвета не по-късно от две години след изтичането на периода за предоставянето на помощта.

Текстът на това предложение е съобразен с текста на предходни решения за МФП, одобрени от Европейския парламент и Съвета през последните години.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Хашемитското кралство Йордания**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 212, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Отношенията между Европейския съюз („Съюзът“) и Хашемитското кралство Йордания („Йордания“) се развиват в рамките на Европейската политика за съседство (ЕПС). На 24 ноември 1997 г. Йордания подписа Споразумение за асоцииране със Съюза, което влезе в сила на 1 май 2002 г. В рамките на Споразумението за асоцииране между Съюза и Йордания постепенно създаде зона за свободна търговия в рамките на преходен период от 12 години. Освен това през 2007 г. влезе в сила споразумение за по-нататъшна либерализация по отношение на селскостопанските продукти. През 2010 г. беше договорено партньорство за „напреднал статут“ между ЕС и Йордания, което предполага по-широки области на сътрудничество. През декември 2009 г. бе парафиран протокол относно механизми за решаване на спорове в областта на търговията между ЕС и Йордания, който влезе в сила на 1 юли 2011 г. Двустранният политически диалог и икономическото сътрудничество бяха доразвити в рамките на Споразумението за асоцииране и приоритетите за партньорство между ЕС и Йордания, както и в Единната рамка за подкрепа за периода 2017—2020 г.
- (2) През 2011 г. Йордания предприе поредица от политически реформи с цел укрепване на парламентарната демокрация и принципите на правовата държава. Бяха създадени конституционен съд и независима изборителна комисия, а парламентът на Йордания прие редица важни закони, включително изборителния закон и закона за политическите партии, както и законите за децентрализацията и общините. Бяха приети законодателни подобрения, свързани с независимостта на съдебната система и на правата на жените.
- (3) Икономиката на Йордания пострада значително от продължителните конфликти, по-специално в съседните страни Ирак и Сирия. Тези регионални размирици сериозно повлияха на постъпленията от чужбина и ограничиха публичните финанси. Туризмът и притоците преки чуждестранни инвестиции бяха засегнати неблагоприятно, а търговските пътища останаха блокирани за дълги периоди от време. Отделно от това, доставките на природен газ от Египет бяха прекъснати в

продължение на няколко години, което породило необходимост от доставки на енергия от алтернативни източници на по-висока цена. Освен това икономиката на Йордания беше засегната от голям приток на сирийски бежанци, което увеличи натиска върху нейната фискална позиция, обществени услуги и инфраструктура.

- (4) През август 2016 г. властите на Йордания и МВФ се споразумяха за втора програма за икономически реформи, подкрепена с тригодишно споразумение за финансиране от Разширения фонд за финансиране (РФФ) в размер на 723 милиона щатски долара, което последва тригодишното стандартно споразумение на стойност 2 милиарда щатски долара в периода от 2012 до 2015 година. През май 2019 г. програмата на ЕФР беше удължена до март 2020 г.
- (5) През декември 2016 г. ЕС прие⁶ втора програма за макрофинансова помощ (МФП-II) в размер на 200 милиона евро под формата на заеми в отговор на искане от страна на Йордания от март 2016 г. и след приключването на първата програма за МФП в размер на 180 милиона евро, изпълнена през 2015 г. МФП-II конкретизира ангажимента, изразен на конференцията „В подкрепа на Сирия и региона“, проведена в Лондон на 4 февруари 2016 г., на която Съюзът се ангажира да предостави 2,39 милиарда евро в периода 2016—2017 г. финансова подкрепа за държавите, засегнати в най-голяма степен от кризата със сирийските бежанци, включително Йордания. Меморандумът за разбирателство (МР), в който се определят условията на политиката във връзка с МФП-I, влезе в сила на 19 септември 2017 г. Първият транш от МФП-II бе изплатен на 17 октомври 2017 г., а вторият транш на 21 юни 2019 г., в резултат на прилагането на договорените мерки в областта на политиката.
- (6) Решението за МФП-II, прието от съзаконодателите през декември 2016 г., включваше съвместно изявление на Европейския парламент, Съвета и Комисията, в което Комисията, с оглед на фискалните предизвикателства и извънредните обстоятелства, пред които е изправена Йордания в резултат на приемането на голям брой сирийци (1,3 милиона според йорданските власти), поема ангажимент да представи, при необходимост, ново предложение за удължаване и увеличаване на МФП за Йордания при успешно приключване на втората МФП и при условие, че са спазени обичайните предварителни условия за този вид помощ, включително актуализирана оценка от страна на Комисията на нуждите на Йордания от външно финансиране.
- (7) В периода 2017—2019 г. продължителната регионална нестабилност, силната експозиция към колебания на цените на нефта и увеличението на разходите по заеми за развиващите се пазари по света продължиха да оказват натиск върху икономиката на Йордания. В резултат на това икономическият растеж отново се забави, безработицата нарасна значително, събирането на данъчни приходи спадна и се появиха нови фискални нужди и нужди от външно финансиране.
- (8) В този труден контекст Съюзът и международната общност отново изразиха ангажимента си да окажат подкрепа на Йордания по няколко други повода, особено по време на проведената през април 2017 г. в Брюксел конференция „Подкрепа за бъдещето на Сирия“, Съвета за асоцииране ЕС-Йордания от юли

⁶ Решение № 2371/2016/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Хашемитското кралство Йордания (ОВ L 352, 23.12.2016 г., стр. 18—25).

2017 г. и втората конференция „Подкрепа за бъдещето на Сирия“, проведена в Брюксел през април 2018 г. На конференцията „Лондонска инициатива“, която се проведе през февруари 2019 г., и на трета конференция в Брюксел, проведена през март 2019 г., международната и регионалната общност на донорите, сред които ЕС, отново потвърдиха намеренията си да подпомогнат усилията на Йордания да запази макроикономическата стабилност и да подобри перспективите за растеж.

- (9) От началото на кризата в Сирия през 2011 г. Съюзът е предоставил на Йордания по различни инструменти над 2,1 милиарда евро (включително 380 милиона евро по посочените две програми за МФП), за да помогне на страната да запази своята икономическа стабилност, да поддържа политическата и икономическа реформа и да задоволи нуждите от хуманитарна помощ, развитие и сигурност. Освен това Европейската инвестиционна банка отпусна около 486 милиона евро заеми за проекти в Йордания.
- (10) През юли 2019 г., с оглед на все още трудните икономическа ситуация и перспективи, Йордания поиска от Съюза допълнителна макрофинансова помощ.
- (11) След успешно приключилия втори преглед на програмата на МВФ на 6 май 2019 г. МВФ и Йордания започнаха дискусии за последваща програма на МВФ за периода след март 2020 г., когато трябва да приключи споразумението по Разширения фонд за финансиране.
- (12) Като се има предвид, че Йордания е държава, участваща в ЕПС, следва да се счита, че тя отговаря на условията за получаване на макрофинансова помощ от Съюза.
- (13) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да представлява извънреден финансов инструмент на необвързана и нецелева подкрепа за платежния баланс, предназначена за покриване на нуждите на бенефициера от незабавно външно финансиране, и тя следва да бъде в основата на прилагането на програма в областта на политиката, съдържаща строги незабавни мерки за икономически корекции и структурни реформи, насочени към подобряване на състоянието на платежния баланс в краткосрочен план.
- (14) Тъй като в платежния баланс на Йордания има остатъчен недостиг на финансиране, който надвишава средствата, предоставени от МВФ и други многостранни институции, се счита, че при настоящите извънредни обстоятелства предвидената за Йордания макрофинансова помощ от Съюза, във връзка с програмата на МВФ, представлява подходящ отговор на искането на Йордания до Съюза за подкрепа за икономическото ѝ стабилизиране. Макрофинансовата помощ от страна на Съюза подпомага икономическата стабилизация и програмата за структурни реформи на Йордания, като допълва средствата, предоставени в рамките на финансовото споразумение с МВФ.
- (15) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да е насочена към подпомагане на възстановяването на устойчиво външно финансиране за Йордания, а оттук и подпомагане на нейното икономическо и социално развитие.
- (16) Определянето на размера на макрофинансовата помощ от Съюза се основава на подробна количествена оценка на остатъчните нужди на Йордания от външно финансиране и взема предвид капацитета ѝ да се финансира със собствени средства, и по-конкретно международните резерви, с които разполага. Макрофинансовата помощ от Съюза следва да допълва програмите и средствата,

осигурени от МВФ и Световната банка. При определянето на размера на помощта се отчитат и очакваният финансов принос от двустранни и многостранни донори и нуждата да се осигури справедливо разпределение на тежестта между Съюза и другите донори, както и другите инструменти на Съюза за външно финансиране, които вече се използват в Йордания, и добавената стойност от цялостната намеса на Съюза.

- (17) Комисията следва да гарантира, че макрофинансовата помощ от Съюза съответства в правно отношение и по същество на основните принципи и цели, както и мерките, предприети в различните области на външната дейност и в рамките на други съответни политики на Съюза.
- (18) Макрофинансовата помощ от страна на Съюза следва да подкрепя външната политика на Съюза по отношение на Йордания. Службите на Комисията и Европейската служба за външна дейност следва да работят в тясно сътрудничество през цялото времетраене на операцията за макрофинансова помощ, за да координират външната политика на Съюза и да гарантират нейната последователност.
- (19) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да подкрепя ангажимента на Йордания за общи ценности със Съюза, включително демокрация, правова държава, добро управление, зачитане на правата на човека, устойчиво развитие и намаляване на бедността, както и нейния ангажимент по отношение на принципите за отворена и справедлива търговия, основана на правила.
- (20) Зачитането от страна на Йордания на ефективни демократични механизми — включително многопартийна парламентарна система — и на правовата държава и осигуряването на гаранции за зачитането на правата на човека са предварително условие за предоставянето на макрофинансовата помощ от Съюза. Освен това конкретните цели на макрофинансовата помощ от страна на Съюза следва да подобряват ефикасността, прозрачността и отчетността на системите за управление на публичните финанси в Йордания и да насърчават структурните реформи, насочени към подкрепа за устойчив и приобщаващ растеж, създаване на работни места и фискална консолидация. Комисията и Европейската служба за външна дейност следва редовно да наблюдават изпълнението на предварителните условия и напредъка в постигането на тези цели.
- (21) С оглед осигуряване ефикасната защита на финансовите интереси на Съюза, свързани с макрофинансовата помощ от Съюза, Йордания следва да предприеме подходящи мерки относно предотвратяването и борбата с измамите, корупцията и всякакви други нередности във връзка с помощта. Освен това следва да се предвиди извършването на проверки от страна на Комисията и одити от страна на Сметната палата.
- (22) Отпускането на макрофинансовата помощ от Съюза не засяга правомощията на Европейския парламент и на Съвета (като бюджетни органи).
- (23) Размерът на средствата, необходими за отпускането на макрофинансовата помощ от Съюза, следва да съответства на бюджетните кредити, предвидени в многогодишната финансова рамка.
- (24) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да бъде управлявана от Комисията. За да се гарантира, че Европейският парламент и Съветът могат да следят изпълнението на настоящото решение, Комисията следва редовно да ги

информира за развитието във връзка с помощта, и да им предоставя съответните документи.

- (25) За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на настоящото решение, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁷.
- (26) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да бъде обвързана с условия на икономическата политика, които ще бъдат определени в Меморандума за разбирателство. За да се гарантират еднакви условия на изпълнение и с цел по-голяма ефикасност, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да договори тези условия с властите на Йордания под надзора на комитета на представителите на държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011. Съгласно този регламент процедурата по консултиране следва по принцип да се прилага за всички случаи с изключение на предвидените в регламента. Като се има предвид потенциално значителното въздействие на помощта, чийто размер надхвърля 90 милиона евро, е целесъобразно за операциите над този праг да се използва процедурата по разглеждане. Предвид размера на макрофинансовата помощ от Съюза за Йордания процедурата по разглеждане следва да се прилага за приемането на Меморандума за разбирателство и за намаляване, спиране или отмяна на помощта,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член I

1. Съюзът предоставя макрофинансова помощ в максимален размер от 500 милиона евро за Йордания („макрофинансова помощ от Съюза“) с цел подпомагане на икономическото стабилизиране на Йордания и провеждането на съществени реформи. Помощта се отпуска на Йордания като принос за покриване на нуждите на платежния баланс, определени в програмата на МВФ.
2. Пълният размер на макрофинансовата помощ от Съюза се предоставя на Йордания под формата на заеми. Комисията е оправомощена от името на Съюза да заема необходимите средства от капиталовите пазари или от финансовите институции и от своя страна да ги отпуска като заем на Йордания. Максималният среднопретеглен матуритет на заемите не надхвърля 15 години.
3. Отпускането на макрофинансовата помощ от страна на Съюза се управлява от Комисията по начин, който е в съответствие със споразуменията или договореностите между Международния валутен фонд (МВФ) и Йордания и с възловите принципи и цели на икономическите реформи, заложиени в Споразумението за асоцииране между ЕС и Йордания.

Комисията осведомява редовно Европейския парламент и Съвета за развитието във връзка с макрофинансовата помощ от Съюза, включително плащанията, и предоставя своевременно на тези институции съответните документи.

⁷ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

4. Макрофинансовата помощ от Съюза се предоставя за период от две години и половина, считано от първия ден след влизането в сила на Меморандума за разбирателство, посочен в член 3, параграф 1.
5. Ако финансовите нужди на Йордания намалееят съществено през периода на изплащане на макрофинансовата помощ от Съюза в сравнение с първоначалните прогнози, Комисията намалява размера на помощта, спира я или я отменя, като прилага процедурата по разглеждане, посочена в член 7, параграф 2.

Член 2

1. Зачитането от страна на Йордания на ефективни демократични механизми, включително многопартийна парламентарна система, и на правовата държава, както и осигуряването на гаранции за зачитането на правата на човека са предварителни условия за предоставянето на макрофинансовата помощ от Съюза.
2. През целия жизнен цикъл на макрофинансовата помощ от Съюза Комисията и Европейската служба за външна дейност следят за изпълнението на това предварително условие.
3. Параграфи 1 и 2 от настоящия член се прилагат в съответствие с Решение 2010/427/ЕС на Съвета⁸.

Член 3

1. В съответствие с посочената в член 7, параграф 2 процедура по разглеждане Комисията договаря с органите на Йордания ясно определени условия на икономическата политика и финансови условия, като акцентът се поставя върху структурните реформи и солидните публични финанси, от които условия зависи макрофинансовата помощ от Съюза. Тези условия следва да бъдат установени в Меморандума за разбирателство (наричан по-нататък „Меморандумът за разбирателство“), съдържащ график за тяхното изпълнение. Условията на икономическата политика и финансовите условия, определени в Меморандума за разбирателство, съответстват на споразуменията или договореностите, посочени в член 1, параграф 3, включително на програмите за макроикономически корекции и структурни реформи, изпълнявани от Йордания с подкрепата на МВФ.
2. С посочените в параграф 1 условия се цели по-специално повишаване на ефикасността, прозрачността и отчетността на системите за управление на публичните финанси в Йордания, включително що се отнася до използването на макрофинансовата помощ от Съюза. Напредъкът по отношение на взаимното отваряне на пазара, развиването на справедлива търговия, основана на правила, и другите приоритети в рамките на външната политика на Съюза също се вземат надлежно предвид при определянето на мерките на политиката. Комисията редовно следи постигнатия при осъществяването на тези цели напредък.

⁸ Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

3. Подробните финансови условия във връзка с макрофинансовата помощ от Съюза се определят в споразумение за заем, което трябва да бъде сключено между Комисията и органите на Йордания.
4. Комисията редовно проверява дали продължават да се изпълняват условията в член 4, параграф 3, включително дали икономическите политики на Йордания са в съответствие с целите на макрофинансовата помощ от Съюза. В този процес Комисията си сътрудничи тясно с МВФ и Световната банка, а при необходимост — и с Европейския парламент и Съвета.

Член 4

1. Ако бъдат спазени посочените в параграф 3 условия, Комисията предоставя макрофинансовата помощ от Съюза на три транша под формата на заем. Размерът на всеки транш се определя в Меморандума за разбирателство, посочен в член 3.
2. Сумите на макрофинансовата помощ от Съюза се отпускат, когато това е необходимо, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета⁹.
3. Комисията взема решение за отпускането на траншовете, при условие че са спазени всички условия по-долу:
 - а) предварителното условие, посочено в член 2;
 - б) постигането на постоянни задоволителни резултати при изпълнението на програма в областта на политиката, съдържаща строги мерки за корекции и структурни реформи, подкрепена от кредитно споразумение с МВФ като непредпазна мярка; както и
 - в) задоволителното изпълнение на икономическата политика и на финансовите условия, договорени в Меморандума за разбирателство.

Отпускането на втория транш по принцип се извършва не по-рано от три месеца след отпускането на първия транш. Отпускането на третия транш по принцип се извършва не по-рано от три месеца след отпускането на втория транш.

4. Ако условията, посочени в параграф 3, първа алинея, не са изпълнени, Комисията спира временно или отменя изплащането на макрофинансовата помощ от Съюза. В такъв случай тя информира Европейския парламент и Съвета за причините за спирането или за отмяната.
5. Макрофинансовата помощ от Съюза се изплаща на Централната банка на Йордания. В зависимост от разпоредбите, договорени в Меморандума за разбирателство, включително потвърждение на остатъчните нужди от бюджетно финансиране, финансовите средства от Съюза може да бъдат преведени на Министерството на финансите на Йордания като краен бенефициер.

⁹ Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета от 25 май 2009 г. относно създаване на Гаранционен фонд за външни дейности (ОВ L 145, 10.6.2009 г., стр. 10).

Член 5

1. Операциите по получаване и отпускане на заеми, свързани с макрофинансовата помощ от Съюза, се извършват в евро, с един и същ валютен и не ангажират Съюза с трансформиране на падежи, нито го излагат на валутни или лихвени рискове или на други търговски рискове.
2. Ако обстоятелствата позволяват и при искане от страна на Йордания, Комисията може да предприеме необходимите стъпки, за да гарантира, че в условията на заема е включена клауза за предсрочното му погасяване, съпроводена от съответната клауза в условията на операциите по получаване на заеми.
3. Ако обстоятелствата позволяват подобряване на лихвения процент по заема и по искане на Йордания, Комисията може да реши да рефинансира изцяло или отчасти първоначалните заеми или да реструктурира съответните финансови условия. Операциите по рефинансиране или реструктуриране се извършват в съответствие с параграфи 1 и 4 и не могат да водят до удължаване на падежа на съответните заеми или до увеличаване на непогасената главница към датата на рефинансиране или реструктуриране.
4. Всички разходи на Съюза във връзка с операциите по получаване и отпускане на заеми по настоящото решение са за сметка на Йордания.
5. Комисията информира Европейския парламент и Съвета за развитието на операциите, посочени в параграфи 2 и 3.

Член 6

1. Макрофинансовата помощ от Съюза се усвоява в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 1046/2018 на Европейския парламент и на Съвета¹⁰.
2. Макрофинансовата помощ от Съюза се усвоява под режим пряко управление.
3. Споразумението за заем, посочено в член 3, параграф 3, съдържа разпоредби, с които:
 - а) се гарантира, че Йордания извършва редовни проверки за правилното използване на финансирането от бюджета на Съюза, предприема съответните мерки за предотвратяване на нередности и измами и ако е необходимо, предприема правни действия за възстановяването на средства, предоставени съгласно настоящото решение, които са били незаконно присвоени;
 - б) се гарантира защитата на финансовите интереси на Съюза, по-специално като се предвиждат конкретни мерки във връзка с предотвратяването и борбата с измамите, корупцията и всички други нередности, засягащи макрофинансовата помощ от Съюза, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета¹¹, Регламент (ЕО, Евратом) № 2185/96 на

¹⁰ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

¹¹ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

Съвета¹² и Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹³. Именно за тази цел Европейската служба за борба с измамите трябва да бъде изрично упълномощена да извършва разследвания, включително по-специално контрол и проверки на място, в т.ч. операции и събеседвания в областта на цифровата криминалистика;

- в) Комисията (Европейската служба за борба с измамите) или нейните представители се упълномощават изрично да провеждат проверки, включително контрол и проверки на място;
 - г) Комисията и Сметната палата се упълномощават изрично да извършват одити по време на периода за предоставяне на макрофинансовата помощ от Съюза и след него, включително одити на документи и одити на място, например оперативни оценки;
 - д) се гарантира, че Съюзът има право на предсрочно погасяване на заема, ако бъде установено, че във връзка с управлението на макрофинансовата помощ от Съюза Йордания е участвала в измама или корупция, или друга незаконна дейност, която е в ущърб на финансовите интереси на Съюза.
 - е) се гарантира, че всички разходи на Съюза, които се отнасят до финансовата помощ, се покриват от Йордания.
4. Преди усвояването на макрофинансовата помощ от Съюза Комисията преценява в рамките на оперативна оценка надеждността на финансовата уредба на Йордания, административните процедури и механизмите за вътрешен и външен контрол, които са от значение за помощта.

Член 7

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 8

1. До 30 юни всяка година Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно изпълнението на настоящото решение през предходната година, включващ оценка на изпълнението. В този доклад:
 - а) се разглежда напредъкът при усвояването на макрофинансовата помощ от Съюза;

¹² Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

¹³ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

- б) се прави оценка на икономическото състояние и на перспективите пред Йордания, както и на напредъка при изпълнението на мерките на политиката, посочени в член 3, параграф 1;
 - в) се посочва връзката между условията на икономическата политика, определени в Меморандума за разбирателство, текущите икономически и бюджетни показатели на Йордания и решенията на Комисията за изплащане на траншовете по макрофинансовата помощ от Съюза.
2. Не по-късно от две години след изтичането на периода за предоставяне на помощта, посочен в член 1, параграф 4, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за последваща оценка на резултатите и ефикасността на предоставената макрофинансова помощ от Съюза и на степента, до която тя е допринесла за постигане на целите на помощта.

Член 9

Настоящото решение влиза в сила на третия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 1.1. Наименование на предложението/инициативата
- 1.2. Съответни области на политиката
- 1.3. Предложението/инициативата е във връзка с
- 1.4. Цели
 - 1.4.1. *Общи цели*
 - 1.4.2. *Конкретни цели*
 - 1.4.3. *Очаквани резултати и отражение*
 - 1.4.4. *Показатели за изпълнението*
- 1.5. Мотиви за предложението/инициативата
 - 1.5.1. *Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата*
 - 1.5.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*
 - 1.5.3. *Изводи от подобен опит в миналото*
 - 1.5.4. *Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти*
 - 1.5.5. *Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства*
- 1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата
- 1.7. Планирани методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

3.2.5. Финансов принос от трети страни

3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Макрофинансова помощ за Хашемитско кралство Йордания

1.2. Съответни области на политиката

Област на политиката: Икономически и финансови въпроси

Дейност: Международни икономически и финансови въпроси

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с нова дейност

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

„Нови стимули за работните места, растежа и инвестициите: насърчаване на просперитета извън границите на ЕС“

1.4.2. Конкретни цели

„Насърчаване на просперитета извън границите на ЕС“

Дейностите в компетентността на ГД „Икономически и финансови въпроси“ включват:

- а) подпомагане на макрофинансовата стабилност и насърчаване на стимулиращи растежа реформи извън ЕС, включително чрез редовни икономически диалози с ключови партньори, както и чрез предоставяне на макрофинансова помощ; както и
- б) подпомагане на процеса на разширяване, прилагането на европейската политика за съседство и приоритетите на ЕС в други трети държави чрез провеждане на икономически анализ и предоставяне на оценки и съвети в областта на политиката.

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

Предложената помощ включва заем от ЕС в размер на максимум 500 милиона евро за Йордания, чиято цел е да допринесе за повишаване на устойчивостта на платежния баланс. Помощта, която ще бъде изплатена на три транша, следва да помогне на страната да преодолее тежката икономическа ситуация и тежкото състояние на платежния си баланс. Чрез нея също така ще се насърчават структурните реформи, насочени към увеличаване на устойчивия икономически растеж и подобряване на управлението на публичните финанси. Освен това с предоставянето на дългосрочно финансиране при условията на големи отстъпки програмата за МФП също така ще допринесе за подобряването на устойчивостта на обслужването на дълга на Йордания, като същевременно ще помогне на страната да запази необходимите социални разходи на фона на продължаващия икономически и социален натиск, произтичащ от сложния регионален контекст, включително присъствието на голям брой сирийски граждани (1,3 милиона души според оценката на правителството на Йордания, от които 660 330 са регистрирани във Върховния комисариат за бежанците на ООН, данни към 4 август 2019 г.). Благодарение на програмата за МФП ще се подчертаят солидарността на ЕС с Йордания и

доверието му в страната, както и геополитическото значение на Йордания за ЕС в контекста на сирийската криза.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Органите ще са длъжни редовно да докладват по набор от икономически показатели пред службите на Комисията и да предоставят подробен отчет за спазването на договорените условия на политиката преди изплащането на траншовете от помощта.

Службите на Комисията ще продължат да следят управлението на публичните финанси след оперативната оценка на финансовите потоци и административните процедури, която се планира да бъде извършена в Йордания през първото тримесечие на 2020 г. Делегацията на ЕС в Йордания също ще предоставя редовни доклади по проблеми, свързани с мониторинга на помощта. Службите на Комисията ще продължат да поддържат тесни връзки с МВФ и Световната банка, за да се възползват от техния опит, натрупан в рамките на текущата им дейност в Йордания.

В предложеното законодателно решение се предвижда да бъде изготвян годишен доклад до Европейския парламент и Съвета, който да включва оценка на изпълнението на тази операция. Планира се извършването на независима последваща оценка на помощта в срок от две години след края на периода за изпълнение.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. *Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата*

Изплащането на помощта ще зависи от изпълнението на предварителното политическо условие и от постигането на задоволителни резултати при изпълнението на финансово споразумение между Йордания и МВФ. Освен това Комисията и органите на Йордания ще договорят съвместно конкретни условия на политиката, които ще бъдат включени в Меморандума за разбирателство.

Планира се помощта да бъде изплатена на три транша под формата на заем. Очаква се първият транш да бъде изплатен към края на юни 2020 г. Вторият и третият транш биха могли да бъдат изплатени през четвъртото тримесечие на 2020 г. и второто тримесечие на 2021 г., при условие че мерките на политиката, свързани с всеки транш, са били изпълнени своевременно.

1.5.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

Предложената МФП за Йордания отразява стратегическото значение на страната за ЕС и е в съответствие с целите на европейската политика за съседство (ЕПС). Инструментът за МФП е инструмент с политическо основание, целящ облекчаване на краткосрочните и средносрочните потребности от външно финансиране. Като част от общия пакет на ЕС от мерки за подкрепа той ще допринесе за подпомагане на постигането на целите на

Съюза за икономическа стабилност, икономическо развитие и устойчивост в Йордания и в по-общ план — в съседните на ЕС държави на юг.

Благодарение на програмата за МФП ще се подчертаят солидарността на ЕС с Йордания и доверието му в страната, както и геополитическото значение на Йордания за ЕС в контекста на сирийската криза. Това съответства на ангажиментите на ЕС по отношение на Йордания, заявени неколккратно през последните години, включително на конференцията по линия на Лондонската инициатива, проведена през февруари 2019 г., и на конференцията „Брюксел III“, проведена през март 2019 г.

Като подкрепя усилията на органите на Йордания за създаване на стабилна макроикономическа рамка и за провеждане на амбициозни структурни реформи, предложената операция повишава добавената стойност от цялостната намеса на ЕС в Йордания и подобрява ефективността на други форми на финансова помощ от ЕС за държавата, включително операции за бюджетна подкрепа и безвъзмездни средства, налични по линия на външни финансови инструменти по настоящата многогодишна финансова рамка за периода 2014—2020 г.

Освен финансовото отражение на МФП, предложената програма ще засили ангажимента на правителството за провеждане на реформи и ще насърчи допълнително неговия стремеж за установяване на по-близки отношения с ЕС, както е отразено в Споразумението за асоцииране, влязло в сила през май 2002 г., и в Приоритетите за партньорство с ЕС, които са в сила от 2016 г. Този резултат ще бъде постигнат, наред с другото, чрез съответните условия за изплащането на помощта. В по-широк контекст програмата ще покаже на другите държави в региона, че ЕС е готов да подкрепя държави, които са поели ясно по пътя за провеждане на икономически реформи.

Предложената МФП е също така неразделна част от цялостната международна подкрепа за Йордания и ще продължи да допълва помощта, отпускана от други многостранни и двустранни донори. В допълнение към средствата, осигурени от международните финансови институции и други донори, МФП от ЕС допринася за цялостната ефективност на финансовата подкрепа от международната донорска общност. Освен това с предоставянето на дългосрочно финансиране при условията на големи отстъпки, обикновено на по-ниско ниво от останалите многостранни или двустранни донори, програмата за МФП ще допринесе за подобряването на устойчивостта на обслужването на дълга на Йордания, като същевременно ще помогне на страната да запази необходимите социални разходи на фона на продължаващия икономически и социален натиск, произтичащ от сложния регионален контекст. Условията за МФП ще помогнат също така за насърчаването на устойчив платежен баланс и бюджетна позиция, за повишаването на потенциалния растеж, за стимулирането на интеграцията и сближаването на нормативните уредби с ЕС, както и за укрепването на управлението на публичните финанси.

1.5.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

От 2004 г. насам са извършени осемнадесет последващи оценки на операции за макрофинансова помощ. Изводът от тези оценки е, че операциите за МФП действително допринасят, макар и понякога в слаба степен и непряко, за подобряване на външната устойчивост, макроикономическата стабилност и осъществяването на структурни реформи в държавата получател. В повечето случаи операциите за МФП са оказали положително въздействие върху платежния баланс на държавата бенефициер и са помогнали за облекчаване на нейните бюджетни ограничения. Те са довели и до леко повишаване на икономическия растеж.

През 2017 г. бе извършена независима оценка на добавената стойност, въздействието, планирането и изпълнението на една предходна операция за МФП в Йордания (МФП-I на обща стойност в размер на 180 милиона евро, изплатени през 2015 г.), в която бе установено, че те са били актуални, ефективни и ефикасно осъществени. Основните заключения от оценката са, че МФП е оказала положително въздействие върху икономиката на Йордания, като е помогнала на страната да стабилизира външната си позиция и да допринесе за усилията за реформи. Също така благодарение на нейните много благоприятни условия за финансиране МФП е допринесла за устойчивостта на обслужването на дълга на Йордания и е осигурила възможност за по-плавна фискална консолидация, която в противен случай би имала сериозни отрицателни социални въздействия (например допълнителни съкращения на разходите в публичния сектор).

1.5.4. *Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти*

Съвместимост с многогодишната финансова рамка

В рамките на средносрочния преглед на многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. годишният капацитет за отпускане на заеми по линия на МФП беше увеличен на 2 000 милиона евро. Тази сума е достатъчна, за да се покрие тази операция, както и други операции за МФП в процес на изпълнение.

Евентуални синергии с други инструменти на ЕС:

ЕС е сред най-големите донори на Йордания, като подпомага нейните икономически, структурни и институционални реформи, както и гражданското общество. В този контекст МФП допълва други външни дейности на ЕС или инструменти, използвани за подкрепа на Йордания. Мерките на политиката, свързани с МФП, обхващат определени разпоредби, свързани със Споразумението за асоцииране и с приоритетите за партньорството между ЕС и Йордания. Помощта е също така в съответствие с единната рамка за подкрепа, определяща областите на двустранната помощ в рамките на Европейския инструмент за съседство за периода 2014—2020 г.

В сравнение с други инструменти на ЕС основната добавена стойност от МФП ще бъде приносът ѝ за създаването на стабилна макроикономическа рамка, включително чрез насърчаване на стабилността на платежния баланс и бюджетната ситуация, както и на целесъобразна рамка за постигане на напредък в структурните реформи. МФП не предоставя редовна финансова

подкрепа и трябва да бъде преустановена веднага след като състоянието на външните финанси на страната бъде отново стабилизирано.

МФП също така ще допълва действията на международната общност, по-специално програмите за корекции и реформи, подкрепяни от МВФ и Световната банка.

1.5.5. *Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства*

Използвайки заеми, тази операция за МФП увеличава ефективността на бюджета на ЕС чрез ефект на ливъридж и осигурява най-ефективния от гледна точка на разходите вариант.

Комисията е оправомощена да заема средства от капиталовите пазари от името на Европейския съюз и Евратом, като използва гаранцията от бюджета на ЕС. Целта е да се получат средства от пазара при възможно най-добри ставки благодарение на високия кредитен статус (с рейтинг AAA от Fitch, Moody's и DBRS, AA от S&P, всички със стабилна перспектива) на ЕС/Евратом и след това те да се отпуснат на допустими кредитополучатели в контекста на отпускането на заеми в рамките на ЕМФС, ПБ, МФП и по проекти Евратом. Операциите по получаване и отпускане на заеми се осъществяват като операции от вида back-to-back, с което се гарантира, че бюджетът на ЕС не поема лихвен или валутен риск. Целта за получаване на средства при възможно най-добри ставки за дейностите по получаване и отпускане на заеми е била постигната, тъй като тези ставки са в съответствие с партньорските институции (ЕИБ, ЕМФС и ЕМС), както беше потвърдено от Европейската сметна палата през 2016 г.

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

☐ **ограничен срок на действие**

- В сила за срок от 2,5 години, считано от влизането в сила на Меморандума за разбирателство, както е посочено в член 1, параграф 4 от Решението.
- Финансово отражение от 2020 до 2023 г. за бюджетни кредити за поети задължения и от 2020 до 2023 г. за бюджетни кредити за плащания.

1.7. Планирани методи на управление¹⁴

☐ **Пряко управление от Комисията**

- ☐ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;

¹⁴

Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Помощта е от макроикономическо естество и е планирана в съответствие с подкрепяната от МВФ икономическа програма. Службите на Комисията ще извършват мониторинг на дейността на базата на напредъка при изпълнението на споразумението с МВФ и конкретни мерки за реформи, които предстои да бъдат договорени с органите на Йордания в Меморандум за разбирателство (вж. също точка 1.4.4), като тяхната честота ще съответства на броя траншове.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. *Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол*

Действията, които ще бъдат финансирани по настоящото решение, ще се осъществяват под пряко управление от страна на Комисията на централно ниво и с подкрепата на делегациите на Съюза.

Плащанията по МФП зависят от успешните прегледи и са обвързани с изпълнението на условията, свързани с всяка операция. Изпълнението на условията се следи отблизо от Комисията в тясно сътрудничество с делегациите на Съюза.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

Установени рискове

Съществуват фидуциарни, стратегически и политически рискове, свързани с предложената операция за МФП.

Има опасност МФП да бъде използвана по неправилен начин. Тъй като МФП не е предназначена за специфични разходи на Йордания (за разлика например от финансирането на проекти), този риск е свързан с фактори като общото качество на системите за управление в Централната банка на Йордания и Министерството на финансите, административните процедури, функциите за контрол и надзор, сигурността на информационните системи, както и наличието на подходящи структури за вътрешен и външен одит.

Вторият риск произтича от възможността Йордания да не обслужва финансовите задължения към ЕС в резултат от предложената МФП под формата на заеми (риск от неизпълнение или кредитен риск) и това би могло да се дължи например на значително допълнително влошаване на платежния баланс и фискалната позиция на страната.

Друг основен риск за операцията произтича от геополитическата обстановка в региона, по-специално конфликта в Сирия, който се явява важен възпиращ фактор за частния капитал и притоците на средства и затрудни търговията със съседните държави като Сирия и Ирак. Влошаването на геополитическата обстановка в региона би могло да окаже отрицателно въздействие върху макроикономическата стабилност на Йордания и да засегне изпълнението на програмата на МВФ и изплащането и/или погасяването на предложената МФП. Освен това следва да се отбележи, че Йордания продължава да е изложена на риск от потенциални нефтени кризи, тъй като страната разчита в много голяма

степен на вноса на нефт за енергийните си нужди. Също така повишаването на лихвените проценти за щатския долар, с който е обвързан йорданският динар, увеличава разходите по външните заеми. И накрая, зависимостта на Йордания от външната помощ се е увеличила. Въпреки че международната общност е поела ангажимент да подкрепя Йордания, страната трябва да продължи да привлича чуждестранна помощ в значителни размери, за да покрие своите нужди от финансиране през следващите години.

В национален план основните рискове произтичат от недоволството на гражданите от влошаването на икономическото положение и нарастването на безработицата. Това би могло да доведе до недостатъчно провеждане на реформи или до народно недоволство, както се случи при смяната на правителството в средата на 2018 г., и следователно да възпрепятства привеждането в действие на предложената МФП, в т.ч. като се окаже въздействие върху напредъка по програмата на МВФ.

Предвидени методи на контрол

По отношение на макрофинансовата помощ ще се прилагат процедурите по проверка, контрол и одит, за които отговарят Комисията, включително Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и Европейската сметна палата, както е предвидено в член 129 от Финансовия регламент.

Предварително: Оценка на Комисията на системите за управление и контрол в държавите бенефициери. По отношение на всяка държава бенефициер се извършва предварителна оперативна оценка на финансовите потоци и средата за контрол от страна на Комисията, която получава техническа подкрепа от консултанти. Прави се анализ на счетоводните процедури, разделяне на задълженията и вътрешен/външен одит на Централната банка и Министерството на финансите, за да се осигури разумна степен на гаранция за добро финансово управление. В случай че бъдат установени слабости, те се формулират като условия, които трябва да бъдат изпълнени преди изплащането на помощта. Също така, когато е необходимо, се въвеждат специални договорености за плащания (напр. обособени сметки).

По време на изпълнението: Проверки от страна на Комисията на периодичните декларации на държавите бенефициери. Плащането зависи от : 1) мониторинга от страна на персонала на ГД „Икономически и финансови въпроси“ в тясно сътрудничество с делегациите на ЕС и с външните заинтересовани страни, като МВФ, на изпълнението на договорените условия и 2) обичайната процедура за контрол в рамките на финансовите потоци (модел 2), използвани в ГД „Икономически и финансови въпроси“, включително проверката от страна на финансовото звено на изпълнението на условия, свързани с изплащането на помощта, посочена по-горе. Изплащането на средства, свързани с операции за МФП, може да бъде подложено на допълнителни независими последващи проверки (документални и/или на място), извършвани от служители от екипа за последващ контрол на генералната дирекция. Такива проверки могат да бъдат започнати и по искане на компетентния вторично оправомощен разпоредител с бюджетни кредити. Възможно е, когато е необходимо (към момента все още не се е случвало), плащанията да бъдат прекъсвани или временно спирани, да се прилагат финансови корекции (от Комисията) и възстановявания и тези случаи са изрично предвидени в споразуменията за финансиране с държавите бенефициери.

2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

Благодарение на въведените системи за контрол, като например предварителните оперативни оценки или последващите оценки, беше гарантиран действителен процент на грешка за плащанията на МФП от 0 %. Не са известни случаи на измама, корупция или незаконна дейност. Операциите за МФП имат ясна интервенционна логика и това позволява на Комисията да прави оценка на тяхното въздействие. Контролът дава възможност да се потвърдят достоверността и постигането на целите и приоритетите на политиката.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

За намаляване на риска от неправомерно използване на средствата бяха и ще бъдат предприети няколко мерки:

Първо, споразумението за заем ще включва набор от разпоредби, свързани с провеждането на проверки, предотвратяването на измами, одитите и възстановяването на средства в случай на измама или корупция. С оглед на подобряването на ефикасността, прозрачността и отчетността се предвижда също така да бъдат поставени определени условия на политиката, свързани с помощта, включително в областта на управлението на публичните финанси. Също така помощта ще се изплаща по специална сметка в Централната банка на Йордания.

Освен това в съответствие с изискванията на Финансовия регламент службите на Комисията ще извършат оперативна оценка на финансовите потоци и административните процедури на Йордания, за да се уверят, че действащите процедури за управление на помощи по линия на програми, включително МФП, предоставят подходящи гаранции. Тази оценка ще обхваща области като подготовката и изпълнението на бюджета, публичния вътрешен финансов контрол, вътрешния и външния одит, възлагането на обществени поръчки, управлението на паричните средства и на публичния дълг, както и независимостта на централната банка. Оперативната оценка се очаква да бъде извършена през първото тримесечие на 2020 г. Промените в тази област ще продължат да бъдат наблюдавани отблизо от делегацията на ЕС в Аман. Комисията също така използва бюджетна подкрепа, за да помогне на органите на Йордания да подобрят системите си за управление на публичните финанси, като тези усилия получават сериозна подкрепа и от други донори.

И накрая, по отношение на помощта ще се прилагат процедурите по проверка, контрол и одит, за които отговарят Комисията, включително Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и Европейската сметна палата, както е предвидено в член 129 от Финансовия регламент.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод. ¹⁵	от държави от ЕАСТ ¹⁶	от държави кандидатки ¹⁷	от трети държави	по смисъла на 21, параграф 2, буква а) от Финансовия регламент
4	01 03 02 Макрофинансова помощ	Многогод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
4	01 03 06 Обезпечаване на Гаранционния фонд	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

01 03 06 – Според предложението на Комисията Гаранционният фонд за външни дейности ще бъде обезпечен съгласно Финансовия регламент¹⁸, като се използват бюджетните кредити по бюджетен ред 01 03 06 („Обезпечаване на Гаранционния фонд“), в размер на 9 % от общите непогасени задължения. Размерът на финансирането се изчислява в началото на година „n“ като разликата между целевата сума и нетните активи на Фонда в края на годината „n-1“. Размерът на финансирането се вписва за годината „n“ в проектобюджета за годината „n+1“ и се изплаща реално с една операция в началото на годината „n+1“ от бюджетен ред „Обезпечаване на Гаранционния фонд“ (бюджетен ред 01 03 06). В резултат на това 9 % от реално изплатената сума се отчитат в целевия размер в края на година „n-1“ за изчисляване на финансирането на Фонда.

N.B. В следващата МФР ще има нова бюджетна номенклатура, която все още не е приета. Така отражението върху бюджета след 2020 г. ще се усети по отношение на следващите бюджетни редове.

¹⁵ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити/едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

¹⁶ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

¹⁷ Държави кандидатки и, ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

¹⁸ Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета от 25 май 2009 г. относно създаване на Гаранционен фонд за външни дейности (ОВ L 145, 10.6.2009 г., стр. 10).

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението/инициативата

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- ☐ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	4	ЕС като глобален партньор
--	----------	---------------------------

ГД: „Икономически и финансови въпроси“			2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	ОБЩО
• Бюджетни кредити за оперативни разходи¹⁹								
Бюджетен ред 01 03 06 „Обезпечаване на Гаранционния фонд“	Поети задължения	(1)				27	18	45
	Плащания	(2)				27	18	45
Бюджетен ред 01 03 02 „Макрофинансова помощ“ (оперативна оценка и последваща оценка)	Поети задължения	(3)		0,07			0,15	0,22
	Плащания	(4)		0,07			0,15	0,22
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за конкретни програми²⁰	Поети задължения = Плащания	(5)						-
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 4	Поети задължения	=1+3		0,07		27	18,15	45,22

¹⁹ Съгласно настоящата официална бюджетна номенклатура. От 2021 г. нататък отражението върху бюджета ще се усети по отношение на следващите редове в предстоящата МФР.

²⁰ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

от многогодишната финансова рамка	Плащания	=2+4		0,07		27	18,15	45,22
-----------------------------------	----------	------	--	------	--	----	-------	-------

Функция от многогодишната финансова рамка	5	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	ОБЩО
ГД: „Икономически и финансови въпроси“							
•Човешки ресурси		0,030	0,064	0,038	0,002	0,023	0,157
•Други административни разходи		0,010	0,020	0,010			0,040
ОБЩО ГД „Икономически и финансови въпроси“	Бюджетни кредити	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения поети = Общо плащания)	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—5 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	0,040	0,154	0,048	27,002	18,173	45,417
	Плащания	0,040	0,154	0,048	27,002	18,173	45,417

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

Бюджетни кредити за поети задължения в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и результатите					Година 2019		Година 2020		Година 2021		Година 2022		Година 2023		ОБЩО	
				РЕЗУЛТАТИ												
	Вид ²¹		Среден разход	Не	Разход	Не	Разход	Не	Разход	Не	Разход	Не	Разход	Общ брой	Общо разходи	
↓																
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 1 ²² ...																
- Резултат	Оперативна оценка				1	0,070								1	0,070	
- Резултат	Обезпечаване на Гаранционния фонд								2	27	1	18	3	45		
- Резултат	Последваща оценка										1	0,150	1	0,150		
Междинен сбор за конкретна цел № 1					1	0,070			2	27	2	18,150	5	45,22		
ОБЩО					1	0,070			2	27	2	18,150	5	45,22		

²¹ Резултатите са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (напр. брой финансирани обмени на учащи се, дължина на построените пътища в километри и т.н.).

²² Съгласно описанието в точка 1.4.2. „Конкретни цели...”

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

- ☐ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2019	Година 2020	Година 2021	Година 2022	Година 2023	ОБЩО
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------

ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка						
Човешки ресурси	0,030	0,064	0,038	0,002	0,023	0,157
Други административни разходи	0,010	0,020	0,010			0,040
Междинен сбор по ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197

Извън ФУНКЦИЯ 5²³ от многогодишната финансова рамка						
Човешки ресурси						
Други разходи от административно естество						
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка						

ОБЩО	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197
-------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

²³

Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- ☐ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

	Година 2019	Година 2020	Година 2021	Година 2022	Година 2023
•					
•Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)					
XX 01 01 01 (Централа и представителства на Комисията)	0,10	0,25	0,15	0,01	0,01
XX 01 01 02 (Делегации)					
XX 01 05 01/11/21 (Непреки научни изследвания)					
10 01 05 01/11 (Преки научни изследвания)					
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ)²⁴					
XX 01 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)	0,20	0,35	0,20	0,01	0,01
XX 01 02 02 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)					
XX 01 04 уу ²⁵	• - в централата				
	• - в делегациите				
XX 01 05 02/12/22 (ДНП, КНЕ, ПНА – непреки научни изследвания)					
10 01 05 02/12 (ДНП, КНЕ, ПНА – преки научни изследвания)					
Други бюджетни редове (да се посочат)					
ОБЩО	0,30	0,60	0,35	0,02	0,20

XX е съответната област на политиката или бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и срочно наети служители	Директор, Дирекция D: осъществяване на надзор и управление на операцията, поддържане на връзки със Съвета и Парламента за приемането на Решението и одобрението на Меморандума за разбирателство (МР), водене на преговори с органите на държавата бенефициер по МР, преглед на доклади, ръководене на мисии и оценяване на напредъка по отношение на спазването на условията. Началник на отдел/заместник-началник на отдел, Дирекция D: подпомагане на директора при управлението на операцията, поддържането на връзки със Съвета и Парламента за приемането на Решението и одобрението на МР, воденето на преговори с органите на държавата бенефициер по МР и (заедно с Дирекция L) по Споразумението за заем, прегледа на доклади и оценяването на напредъка по
--	---

²⁴ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

²⁵ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

	отношение на спазването на условията. Икономисти, сектор МФП (Дирекция D): изготвяне на Решението и МР, поддържане на връзки с органите и международните финансови институции, провеждане на мисии за проверка, изготвяне на доклади на службите на Комисията и на процедури на Комисията, свързани с управлението на помощта, поддържане на връзки с външни експерти във връзка с оперативната оценка и последващата оценка. Дирекция L (отдели L1, L2 и L3 под ръководството на директора): изготвяне на Споразумението за заем, водене на преговори с органите на държавата бенефициер и получаване на одобрение за него от отговорните служби на Комисията. Споразумението трябва да се подпише от двете страни. Проследяване на влизането в сила на Споразумението за заем. Изготвяне на решението(ята) на Комисията за получаване на заем(и), предприемане на последващи мерки във връзка с подаването на искане(ия) за средства, избор на банки, подготовка и изпълнение на трансакцията(ите) за финансиране и изплащане на средствата на държавата бенефициер. Организиране на бекофис, който да следи за погасяването на заема(ите). Изготвяне на съответните доклади относно тези дейности.
Външен персонал	

3.2.4. *Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка*

Предложението/инициативата:

- ☐ може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

3.2.5. *Финансов принос от трети страни*

Предложението/инициативата:

- ☐ не предвижда съфинансиране от трети страни

3.3. **Очаквано отражение върху приходите**

- ☐ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.